

Папа Лев XIV прийняв на аудієнції Главу УГКЦ.....	2
Єврокомісар з оборони: Україна відіграватиме вирішальну роль у європейській безпековій архітектурі	5
Випуск 78 «Хроніки періоду великої війни»	11
Діти «злетіли з катушок»?.....	12
У Харкові відкрилася виставка, присвячена постаті митрополита Андрея Шептицького	13
У Військовому інституті КНУ відбувся 9-й випуск військових капеланів	14
«У серцях і розумінню наших людей він вже є святим», – єпископ Володимир Груца про митрополита Андрея Шептицького	16
Паломництво до Базиліки Матері Божої Неустанної Помочі у м. Пухгайм.....	18
Архиєпископ Борис Ґудзяк взяв участь у конференції «Citizens of Faith»	21
У Львівському медичному університеті вперше навчатимуть медичних капеланів...	23
У Києві відбувся міжрелігійний форум «Українська сім'я: виклики війни»	25
«Те, що ми називаємо любов'ю, може стати ідолом, якщо не веде нас до Бога», – о. Тарас Бровді до української молоді.....	27
«Сьогодні Україна дає світові надію на свободу»: Глава УГКЦ взяв участь у відкритті Української школи управління (УШУ)	28
До 80-річчя ув'язнення Йосифа Сліпого видано монографію «Патріярх Йосиф Сліпий. Грані й орієнтири»	30
В Україні започатковано Український християнський рух	31
«Правда і справедливість – два крила миру»: УГКЦ долучилася до соборної молитви єпископатів Європи.....	32
У м. Герліц започатковуються богослужіння для українців візантійського обряду....	33
Заява Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій з приводу терористичних атак Росії проти України під час Пасхальних свят	34
Журнал «Локальна історія» спільно з УКУ підготували номер присвячений Київському християнству.....	35
Хресна дорога народів у Мюнхені	39
Вперше за понад 100 років Папу Римського поховали не у Ватикані.....	42
Владика Богдан взяв участь в польсько-німецьких урочистостях з нагоди 80-ї річниці визволення концентраційного табору в Дахау	44
Глава УГКЦ у 167-й тиждень війни: Зустріч Президента США з Президентом Зеленським – зворушлива зустріч при гробі апостола Петра	46
У Львові освятили шість автомобілів для фронту, наданих українською громадою з Ганновера	47
Документи	
Міжнародна богословська комісія: видано документ на 1700-річчя Собору в Нікеї ..	49
На території Німеччини утворено нові деканати	51

ПАПА ЛЕВ XIV ПРИЙНЯВ НА АУДІЄНЦІЇ ГЛАВУ УГКЦ

15.05.2025 р.

На одній із перших приватних аудієнцій свого понтифікату новообраний Папа Лев XIV прийняв Блаженнішого Святослава, Отця і Главу УГКЦ. Зустріч відбулася 15 травня у приміщенні бібліотеки Апостольського палацу. Святіший Отець висловив близькість до українського народу та запевнив у своїй підтримці. Блаженніший Святослав запросив Папу приїхати в Україну.

На початку зустрічі Блаженніший Святослав привітав Папу Лева XIV з обранням на служіння Вселенського Архиєрея і подякував за перші слова та жести, які він зробив щодо України. «Український народ вже схарактеризував Вас як Папу миру. Минулої неділі ми почули Ваші слова про те, що біль українського народу є у Вашому серці. Ваш заклик про справжній, справедливий і довготривалий мир особливо актуальний у цей час, а турбота про полонених та депортованих дітей виявляє Вашу особливу батьківську увагу до перших жертв війни в Україні».

Глава УГКЦ розповів Святішому Отцеві, що його заклики про припинення війни надзвичайно важливі для українського народу. «Вони є справжнім духовним бальзамом для зраненої душі українського народу, уприсутнюють нас у пам'яті міжнародної спільноти та надають нам ім'я, якого нас хочуть позбавити та заперечити наше право на існування».

Розповідаючи Папі Леву XIV про душпастирське служіння УГКЦ в умовах війни, Блаженніший Святослав наголосив, що «нашим первинним завданням є бути поруч із нашим народом та проповідувати Євангеліє надії. Як душпастирі, ми навчилися нового виду служіння – душпастирства горювання. Інколи ми не можемо підібрати жодних слів розради для матері, котра втратила свою дитину, але можемо і повинні бути поруч з нею».

Глава УГКЦ запросив Його Святість здійснити Апостольський візит в Україну.

«Коли до нас приїхав святий Папа Іван Павло II, українці вірили, що комунізм більше ніколи не повернеться на нашу землю. Сьогодні ми віримо, що приїзд Папи допоможе зупинити війну в Україні». «Очевидно, час та нагоду визначає Господь, але вважаю своїм обов'язком передати Вам запрошення від мільйонів українців, котрі чекають на Вас», – наголосив Блаженніший Святослав.

Святіший Отець Лев XIV запевнив Предстоятеля УГКЦ:

«Я є з українським народом. Святий Престол буде і надалі сприяти та створювати всі необхідні умови для діалогу та супроводжувати український народ в цей страшний час історії».

Глава УГКЦ передав Папі Леву XIV списки українців, які перебувають у російському полоні, і зниклих безвісти. Відтак розповів про співпрацю з Папою Франциском у справі звільнення полонених різних категорій та попросив продовжувати її і надалі. *«Кожного разу, коли я відвідую наші парафії в різних регіонах України, зустрічаюся з родинами військовополонених та зниклих безвісти, вони передають мені імена їхніх рідних з проханням передати особисто в руки Папи Римського».* Блаженніший Святослав зазначив, що Святий Престол докладает багато зусиль у цій справі. *«Коли російська сторона отримує ці списки з Ватикану, маємо свідчення, що ставлення до цих полонених навіть покращується».*

На завершення аудієнції Предстоятель УГКЦ подарував Папі символічну картину, яка зображає біль українського народу. Автором картини є художник **Богдан Пилипів**, батько загиблого українського воїна Андрія. Блаженніший Святослав пояснив Папі символіку зображення: «Картина називається "Молитва-реквієм". Ембріон в годинниковій пружині – символ ненароджених дітей через війну. Механізм годинника відлічує бездонні миті втрат, ріки крові, які забирають найголовніше – людські життя. Стрілка годинника у вигляді короткого меча римського легіонера – знак воєнного часу, лихоліття, яке нависло над Україною і світом».

Блаженніший Святослав також запросив Папу Лева XIV зустрітися з українськими паломниками, котрі прибудуть до Риму 28 червня на Ювілей Української Греко-Католицької Церкви. Предстоятель пояснив, що це паломництво будуть супроводжувати єпископи УГКЦ з цілого світу і *«ця подія буде унікальною нагодою молитви за мир в Україні при гробі верховного апостола Петра»*.

Джерело: ugcc.ua

Єврокомісар з оборони: УКРАЇНА ВІДІГРАВАТИМЕ ВИРІШАЛЬНУ РОЛЬ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ БЕЗПЕКОВІЙ АРХІТЕКТУРІ

12.05.2025 р.

Вперше в історії ЄС у складі Єврокомісії з'явився комісар з питань оборони. Цю посаду обійняв Андрюс Кубілюс – литовський політик, колишній прем'єр та давній друг України.

Створення цієї посади спершу викликало чимало запитань у країнах ЄС. Якою має бути роль комісара у темі, де національні уряди мають виключну компетенцію? Чи не призведе це до суперечок між Євросоюзом і НАТО?

Але Трамп довів, що створення цієї посади було дуже на часі. Після зміни президента США країни ЄС опинилися у реальності, де Білий дім не приховує свого наміру «виходити з Європи» і вимагає від європейських партнерів більшої самостійності у питанні оборони.

Європа змушена «шукати себе» у новій реальності. І разом з тим – шукати місце України. Андрій Кубілюс не приховує: він вважає, що вступ України в ЄС є ключовим елементом самодостатності європейської системи безпеки, хай які обриси вона матиме. Адже тепер питання оборони Європи не є формальністю. Потреба захисту від Росії стала дуже практичною: комісар належить до тих політиків, які вважають напад Путіна на ЄС дуже реальним.

Тому європейські держави готуються допомагати ЗСУ зброєю, посилюють українську (і свою) оборонну промисловість та готуються до карколомного розвитку. Про все це комісар розповів кореспонденту «ЄвроПравди» в інтерв'ю під час свого візиту до Києва.

«ЕКОНОМІКА РОСІЇ ПЕРЕЙШЛА НА ВІЙСЬКОВІ РЕЙКИ, І ЦЕ ТАК ПРОСТО НЕ РОЗВЕРНУТИ»

► **Спитаю прямо:
коли Росія нападе
на Євросоюз?**

Андрій Кубілюс:
У цьому питанні
я слухаю, що говорять

«ЄвроПравда» поспілкувалася
з комісаром на полях Київського
безпекового форуму

©European Union, 2025

спецслужби, а не політики. Розвідки Німеччини, Данії та інших країн кажуть, що Росія може бути готова напасти на нас (або, як це називають, «протестувати статтю 5») до 2030 року. Дехто вважає, що це може статися навіть раніше, протягом наступних трьох років.

Причина цього зрозуміла. Економіка Росії перейшла на військові рейки і виробляє багато зброї. Водночас, і це ще важливіше – просто повернути економіку до попереднього стану вже неможливо. Тож якщо в Україні встановиться мир або перемир'я – Росія продовжить виробляти і накопичувати таку кількість зброї, яка зрештою дозволить їй розпочати нову агресію.

► **Виходить, що тривале перемир'я в Україні наблизить повномасштабну війну Росії з ЄС?**

А. Кубілюс: На практиці – виходить, що так. Попри це, встановлення миру в Україні дуже важливе, і ми підтримуємо його всіма силами. Але при цьому маємо бути реалістами і розуміти: це не означатиме, що Росія припинить готуватися до наступних агресій, чи то проти України, чи то проти країн-членів ЄС або НАТО. Ми вважаємо нову війну дуже реалістичним сценарієм. І єдиний спосіб стримати російську атаку – це підвищити нашу готовність до неї.

► **Я вважаю, що не всі в ЄС це розуміють. Дехто все ще живе в запереченні.**

А. Кубілюс: Звичайно, не можна очікувати, що всі будуть на одній хвилі. Але коли ми представили Раді ЄС так звані пропозиції щодо переозброєння Європи, вся Рада їх підтримала. Навіть країни, відомі своїм вето на підтримку України, також проголосували за збільшення видатків на оборону тощо.

► **Ви маєте на увазі, що Угорщина проголосувала за це?**

А. Кубілюс: Так, вони підтримали.

Так, у суспільстві сигнали не такі однозначні. Але опитування громадської думки показують, що загалом європейці підтримують посилення оборони, оскільки люди стурбовані можливістю нападу Путіна на ЄС.

Звичайно, це залежить від регіону. На сході, особливо у країнах Балтії, люди розуміють це краще, і це цілком природно. Чи можна звинувачувати тих, хто живе далеко від Росії, що можливість російського нападу їх менше непокоїть?

Це, до слова, працює в обох напрямках. Коли в 2015–2016 роках південні країни ЄС стикнулися з міграційною кризою, ми в Балтії так само говорили: це не наша проблема. Знадобилося, щоб Лукашенко використав біженців для атаки на наші кордони, щоб і ми зрозуміли, що в питаннях міграції нам теж потрібна солідарність.

Те саме стосується оборони.

«ТРЕБА БУТИ ГОТОВИМИ НЕ ТІЛЬКИ ДО ВОЄН СЬОГОДЕННЯ, А Й ДО ВОЄН МАЙБУТНЬОГО»

► Що ви можете зробити, щоб змінити оборону ЄС?

А. Кубілюс: Перш за все, ми маємо подбати про те, що ми називаємо «жорсткою обороною»: зброя, системи озброєння тощо. І саме це ми зараз робимо.

НАТО переглядає так звані цілі щодо потенціалу для всіх держав-членів Альянсу, включаючи ті, що розташовані на європейському континенті.

► Але це – робота НАТО, а не ЄС.

А. Кубілюс: Так, це завдання НАТО, бо Євросоюз не має військової експертизи. Але ми маємо гроші. Також у сфері відповідальності ЄС є питання промисловості.

Отже, перше, що ми можемо зробити, – це зібрати цільові спроможності держав-членів. Це дозволить побачити спільні потреби усіх держав ЄС разом. На основі цього ми підготуємо план оборонного виробництва.

По-друге, переозброєння потребує фінансування. Це передбачено планом *ReArm Europe*, який передбачає додаткові 800 млрд євро на оборону держав-членів ЄС.

По-третє, у червні ми також ухвалимо дуже важливий закон про спрощення у сфері оборони. Він має усунути існуючі бюрократичні перешкоди, які заважають оборонній промисловості розширити виробництво.

Четверте – це питання інновацій в оборонній промисловості. Ми маємо бути готовими не тільки до воєн сьогодення, а й до воєн майбутнього. Це ще одна причина, чому ми дуже зацікавлені у співпраці з українцями. Це потрібно не тільки Україні, а й нам.

І п'ятий пункт, також дуже важливий: восени ми опублікуємо так званий документ про військову мобільність, який стосується нашої готовності швидко переміщати військові засоби в разі потреби.

► Військова мобільність – це ж теж питання НАТО, вони це обговорюють.

А. Кубілюс: Але це також питання фінансів, у цій сфері потрібні величезні кошти. Тут на допомогу приходить ЄС: разом з НАТО ми визначаємо, в яку інфраструктуру – дороги, залізниці, системи авіап перевезень тощо – найважливіше інвестувати.

І останнє, але не менш важливе: ми разом з державами-членами готуємо перелік так званих флагманських проєктів, на яких ми зосередимо наші зусилля. Наприклад, система протиповітряної оборони для всієї Європи. Або системи, які називаються *strategic enablers* [те, що дає стратегічні спроможності. – ЄП], включаючи AWACS [авіасистеми дальнього радіолокаційного стеження], або системи супутникової розвідки, де ми сильно залежимо від США.

► **ЄС збирається зменшити залежність від США?**

А. Кубілюс: Так, ми плануємо це робити, але не в конфліктний спосіб. Це – частина природного перерозподілу сфер відповідальності. Адже треба бути свідомими того, що за 10 років американці будуть змушені перенести свою увагу на Індो-Тихоокеанський регіон.

«УКРАЇНА ВІДІГРАВАТИМЕ ВИРІШАЛЬНУ РОЛЬ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ БЕЗПЕКОВІЙ АРХІТЕКТУРІ»

► [...] Не секрет, що США та деякі інші країни не готові запросити нас до НАТО. Чи може Європейський оборонний союз стати для нас заміною Альянсу?

А. Кубілюс: Я не можу детально зупинятися на цьому, це питання вирішуватимуть держави-члени. Але хочу підкреслити, що відбуваються два процеси одночасно. По-перше, Україна прагне стати членом ЄС. По-друге, Європа прагне бути здатною захистити себе.

І якщо Україна стає частиною європейської безпекової архітектури, то ви, з вашим досвідом, найсильнішою на європейському континенті армією та розвиненою оборонною промисловістю, відіграватимете вирішальну роль у цій архітектурі.

► Як ви сказали, Росія цілком може напасти на ЄС через кілька років. Чи вважаєте ви, що Європейський Союз буде готовий настільки збільшити виробничі потужності за такий короткий термін?

А. Кубілюс: Це велике завдання. Це нелегко. Але я всім кажу, щоб подивилися на приклад України. У 2022 році Україна змогла виробити зброї на суму 1 млрд євро. У 2025 році, за усіма планами, буде йтися про зброю на 35 млрд.

► Але це свідчить, що Україна змогла настільки збільшити потужності лише після початку великої війни. Попри те, що гібридна війна з РФ тривала з 2014 року. Чи не означає це, що і ЄС зможе зробити це тільки в разі війни?

А. Кубілюс: Моя думка дуже проста: краще зробити це до початку війни. Єдиний спосіб запобігти війні – показати, що ви здатні виробляти необхідну кількість зброї. Тільки так можливо переконати Путіна, що він зробить велику помилку, якщо спробує перевірити готовність до оборони країн ЄС і НАТО. Тим більше зважаючи, що економіка ЄС в 10 разів сильніша за російську.

«ВПЕРШЕ УКРАЇНСЬКИЙ ОПК ОТРИМУЄ РІВНІСТЬ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ»**► Розкажіть детальніше про 800 мільярдів додаткових витрат на оборону?**

А. Кубілюс: Тут є два великі елементи. Один – 650 млрд євро прогнозованого збільшення витрат на оборону країн-членів. Наразі члени ЄС витрачають на оборону близько 2 % ВВП – деякі менше, деякі значно більше, але в середньому на військові витрати, закупівлю зброї тощо припадає 2 %.

Очікується, що на саміті у червні НАТО узгодить нову планку: союзники будуть повинні витрачати не 2 %, а 3,5 %, або навіть більше. Тому Єврокомісія дозволила країнам-членам витрачати додатково 1,5 % ВВП на оборону, і ці 1,5 % не будуть включені в розрахунок бюджетного дефіциту, який регулюється в ЄС і є великою перешкодою для збільшення витрат країн-членів. Ці 650 млрд на оборону не будуть регулюватися Брюсселем.

Також створюється фінансовий інструмент на суму 150 млрд євро – це позики, що також йдуть на оборонні закупівлі.

На додаток ми полегшуємо розширення оборонного виробництва. Зважаючи на довгострокові плани військових витрат, банкам стає цікавіше фінансувати побудову нового виробництва. Крім того, ЄІБ змінить свої правила та надасть більше ресурсів для інвестицій у виробництво військової продукції та товарів подвійного призначення.

Тож справи рухаються.

Ми також очікуємо, що до літа буде затверджено додаткову програму за назвою *EDIP*, яка дозволить Європейській комісії використовувати кошти бюджету ЄС для підтримки розширення промисловості. Суми обговорюються, і Європейський парламент шукає, де знайти додаткові кошти.

► Чи буде в цих 800 млрд озброєння для Збройних сил України?

А. Кубілюс: Так. Позики в рамках інструменту на 150 млрд євро можуть брати тільки держави-члени, але вони можуть використовувати ці кошти для спільних закупівель з Україною, у тому числі закупівель в українському оборонпромі для потреб ЗСУ. Вперше українська промисловість отримує рівне ставлення з європейською оборонною промисловістю.

Ми також шукаємо, як стимулювати держави-члени до саме таких закупівель.

А з тих 650 млрд, які призначені на національні оборонні витрати, частина також може бути витрачена на зброю для України. Це буде рішенням країн-членів. Хоча зрозуміло, що країни-члени шукають можливості збільшити передусім власні видатки на оборону.

► На завершення, у мене є складне запитання щодо спільного військового виробництва. Думаю, ви чули про скандал із 120-мм мінами неналежної якості. Чи створює це проблеми у довірі для європейських партнерів до українських оборонних виробництв?

А. Кубілюс: Можу сказати, що з європейського боку я не чую багато про цю проблему. Навпаки: наразі я бачу, що європейці все більше привозять свої підприємства в Україну. Прем'єр-міністри європейських країн приїжджають до України зі представниками свого ОПК, які шукають можливості для спільної розробки продукції, створення спільних підприємств тощо.

Тож я не бачу жодних ознак недовіри. Навпаки, я бачу, що європейські промисловці все більше розуміють, що їм є чому повчитися в українців.

Інтерв'ю взяв Сергій Сидоренко, редактор «Європейської правди»; заголовок змінено

**Бачачи твою проти полчищ сатанинських
смівість, всі чини ангельські з радістю пішли
вслід за тобою на битву за ім'я і славу свого
Владики, взиваючи: «Хто як Бог?»**

(з акафісту до св. Архистратига Михаїла)

Архистратиг Михаїл – скульптура роботи
Анатолія Куца, встановлена 2002 року
в Києві на Майдані Незалежності
на Печерських воротах

24.02.2022 – ?

Випуск 78 «Хроніки періоду великої війни»

Автор: Александер Малаховський

ДІТИ «ЗЛЕТІЛИ З КОТУШОК»?

04.04.2025 р.

Що відбувається з підлітками в Україні? Чому вони підпалюють авто військових і закладають вибухівки, фотографуються на потягах, не оцінюючи ризиків? Про що нам говорить серіал «Юнацтво», після якого департаменти освіти європейських країн впроваджують зміни?

На запрошення «Клубу експертів та експерток» для видання «Твоє Місто» **Христина Шабат**, керівниця Центру гідності дитини при УКУ, та **Олена Дерень**, психологиня студії «Сенс», яка займається з підлітками та сім'ями, пояснюють, як реагувати на такі випадки, і дають поради, як говорити з підлітками.

- **Христина Шабат:** Багато українських дітей вчать онлайн, бо змінили місце проживання під час війни. І це катастрофа. Вони не мають куди піти зі своїми емоціями, амбіціями, проблемами. Ні в спорт, ні в «Пласт», ні в якийсь гурток, де можуть себе проявити.

- **Олена Дерень:** Так, дорослі не завжди мають час на розмови на складні теми з підлітками. Забезпечуючи базові потреби, батьки упускають ці моменти. Але тільки відверта розмова з дитиною може допомогти: *«Зараз справді багато агресії, але вона про захист, інакше ми не виціліємо. ЗСУ мусять відбивати атаки, бути агресивними, щоб ми могли бути»*. Тоді кажемо, що агресія і злість – це базові емоції, вони є в кожного. Ми, люди, можемо і маємо відчувати їх. Питання, в який спосіб їх проявляємо: в екологічний чи такий, що переходить у насильство? Ми можемо вчити підлітка реагувати й контактувати з емоцією в добрий спосіб.

- **Христина Шабат:** «Пласт» – гарне середовище для людей, які люблять правила, хочуть бути в рамці. Там є чіткий шлях, куди ти можеш дійти, якщо зробиш певні кроки. Є й інші середовища, і що їх більше, то краще. Дітям цікаво мати багато різних середовищ, де вони можуть знайти різних друзів, формувати різні моделі поведінки від дорослих, збільшувати кількість нейронних зв'язків, шляхів подолання конфліктів. Удома конфлікти вирішуються передбачувано: мама на тебе кричить або намагається обійняти, коли тобі цього не треба.

Якщо дитина тут три роки, а всі її друзі, для прикладу, в Харкові, як не почуватися агресивним, самотнім і покинутим? Коли сім'я знецінюється, секрет в наявності цих різних середовищ, де дитина може себе знайти. А якщо цього немає, залишається вулиця або телефон.

Джерело: «Твоє Місто»; всю розмову з експертками читайте за [посиланням](#)

У ХАРКОВІ ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА, ПРИСВЯЧЕНА ПОСТАТІ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

04.04.2025 р.

4 квітня 2025 року стараннями Центру Шептицького (м. Львів) та організації «Я і моя школа» (м. Харків) відкрилася експозиція «Світоч Духу: Андрей Шептицький», присвячена митрополиту Андрею Шептицькому.

Як зазначають організатори культурного проєкту, значення постаті митрополита Андрея виходить далеко за межі соціально-історичного контексту Європи початку XX ст. та локального – історії заходу України. Його ідеї, як захисника українського народу в часи світових

воєн, в останнє десятиліття активно усвідомлюються українцями як такі, що можуть послужити для розбудови сучасної філософії української держави. Цінності, які поширював Шептицький майже століття тому, зберігають свою актуальність. І, всупереч уявленням багатьох, його вчення не звучать архаїчно, а легко перекладаються на мову модерного часу. Відтак зростає увага до його постаті і як до мислителя у сферах духовності, економіки, політики, освіти, культури.

«Тож більше дізнаючись про життя, діяльність, моделі лідерської поведінки, меценатства та управління, котрі ініціював і втілював митрополит Шептицький – ми можемо розв'язати складні морально-етичні виклики українського сьогодення.

Адже за життя він зустрічався з одвічними проблемами багатства й бідності, любові й ненависті, співпраці та ворожнечі. Як духовний лідер української нації він активно протидіяв радянським та німецьким окупантам, допомагав простим людям, які зазнавали політичного та етнічного переслідування з боку окупаційних режимів. Шептицький об'єднав усі верстви українського суспільства на початку XX ст., а його ідеї здатні знову посилити резильєнтність українського народу у боротьбі з російськими окупантами», – йдеться в анонсі до відкриття.

Щоб краще розкрити постать митрополита Андрея, виставковий проєкт мандрує містами України. Харків – шосте місто, де презентується експозиція.

У ВІЙСЬКОВОМУ ІНСТИТУТІ КНУ ВІДБУВСЯ 9-Й ВИПУСК ВІЙСЬКОВИХ КАПЕЛАНІВ

05.04.2025 р.

У стінах величної святині Національного заповідника «Софія Київська» відбулася урочиста церемонія дев'ятого випуску військових капеланів, які успішно завершили курс підвищення кваліфікації офіцерського складу тактичного рівня з питань військового капеланства на базі Центру підготовки військових капеланів Військового інституту КНУ імені Тараса Шевченка.

На заході був присутній керівник Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ владика Богдан Манишин та заступник керівника о. Андрій Зелінський, ТІ. Також до урочистостей долучилися о. Ростислав Височан, військовий капелан УГКЦ, головний спеціаліст відділу підготовки військових капеланів і взаємодії з релігійними організаціями Служби військового капеланства ЗСУ Апарату Головнокомандувача ЗСУ, та о. Роман Небожук, один з викладачів програми підготовки.

Зі словами благословення, підтримки й натхнення до випускників звернулися представники релігійних організацій, підкреслюючи роль їхньої місії в умовах війни.

Заступник начальника ВІКНУ полковник Олексій Андріяш та ТВО начальника служби військового капеланства ЗС України полковник

Любомир Якібчук вручили випускникам сертифікати про завершення навчання та патч до нарукавного знаку «Бути поруч».

Особливим і глибоко емоційним моментом став спільний чин благословення випускників, а також урочисте виголошення Кодексу військового капелана, що стало символом посвяти й вірності обраному шляху.

Музичне вітання для всіх присутніх прозвучало у виконанні заслуженого артиста України Олега Павлишина, який зворушливо виконав пісню «Балада військового капелана» – щиру присвяту капеланам, які стоять на передовій духовного фронту.

На сьогодні вже понад 300 військових капеланів призначені на офіцерські посади у підрозділах ЗС України. А ВІКНУ продовжує готувати військових фахівців Божого служіння.

[Пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ;
[Пресслужба](#) Департаменту військового капеланства УГКЦ;
світлини: Руслан Коханчук

«У серцях і розумінню наших людей він вже є святим», – єпископ Володимир Груца про митрополита Андрея Шептицького

08.04.2025 р.

8 квітня 2025 року у Тернопільському обласному драматичному театрі ім. Тараса Шевченка відбулася урочиста академія «Я і нині з вами», присвячена проголошенню Року митрополита Андрея Шептицького на Тернопіллі. Подія, організована Тернопільсько-Зборівською архієпархією УГКЦ, стала особливим вшануванням 160-ї річниці від дня народження одного з найвизначніших духовних провідників українського народу.

Під час заходу було вручено найвищу нагороду архієпархії – відзнаку на честь патріарха Йосифа Сліпого «Великого бажайте». П'ятеро лауреатів отримали цю престижну відзнаку за вагомий внесок у церковне та суспільне життя. Вручення здійснив архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський Теодор Мартинюк, який високо оцінив відданість нагороджених Церкві та Україні. Про це розповідає [пресслужба](#) Львівської архієпархії УГКЦ.

Серед почесних гостей був владика Володимир Груца, єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ.

«Андрей Шептицький – це постать, яка мені дуже близька», – поділився владика Володимир. «Ще в дитинстві я ходив стежками Добромильського монастиря отців Василян, де у свій час вступив у новіціят сам Митрополит. У школах тоді про це не говорили, але сьогодні я усвідомлюю: я йшов дорогою Андрея, навіть не знаючи цього», – додав архиєрей.

З глибоким трепетом єпископ говорив і про свій сучасний досвід перебування на Святоюрській горі у Львові: «Тут я теж дотикаю пройдених ним стежок. Тут – сади, де він ходив, балкон, де він стояв, і найбільший скарб – крипта собору Святого Юра, де він похований. Там завжди є люди. І коли читаєш книгу записів, то найбільше люди звертаються до нього *"святий Андрею"*. У серцях і розумінню наших людей він вже є святим».

На завершення владика Володимир висловив надію, яка єднає серця багатьох вірних: «Ми віримо, що незабаром митрополит Андрей буде проголошений святим на престолах нашої Церкви, як це вже давно визнає наш народ».

ПАЛОМНИЦТВО ДО БАЗИЛІКИ МАТЕРІ БОЖОЇ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ У м. ПУХГАЙМ

09.04.2025 р.

У стінах базилики м. Пухгайм відбулася щомісячна проща до чудотворної ікони Матері Божої Неустанної Помочі. Цього разу паломники взяли участь у Божественній Літургії, яку очолив владика Богдан, Апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії.

Це паломництво вже протягом багатьох десятиліть організовує молитовна спільнота «Легіон Марії», а започаткувала цю ініціативу п. Гертруда Гофштеттер у співпраці з редемптористами місцевого монастиря.

Під час цієї урочистої молитви владика Богдан згадав про страждання українського народу в умовах війни. Архиєрей з боєм нагадав про понад 14 мільйонів українців, змушених залишити свої домівки, тисячі жертв серед мирного населення, а також понад 150 тисяч воєнних злочинів, задокументованих міжнародними організаціями.

«Навіть перед обличчям такого болю ми не повинні зневірюватися. Як віруючі, ми знаємо: Страсна п'ятниця не останній день історії», – наголосив єпископ, закликаючи вірян до надії та молитви за мир.

Владика Богдан також звернув увагу на образ Марії як Цариці Миру. Він розповів про знамениту скульптуру Марії в римській базиліці Санта Марія Маджоре, яка була замовлена Папою Бенедиктом XV у 1918 році для моління про закінчення Першої світової війни.

Апостольський екзарх закликав вірних замислитись над тим, як кожен з них може бути частиною миротворчого процесу, співпрацюючи з Богом у відновленні миру.

Наголошуючи на духовній програмі життя: берегти своє серце від зла, молитися за мир, утверджувати мир добрими справами, український єпископ розкрив перед прочанами богословську символіку зображення Марії Цариці Миру.

«Пресвята Діва Марія, Цариця миру, показує нам єдиний вірний шлях до миру. Перше, чого вона вчить нас промовистим жестом своєї лівої руки, – це рішуче протистояти гріху і всім темним силам зла. Мир на землі починається з миру в моєму серці, з того, чи я перебуваю у світлі Божої благодаті, чи, навпаки, в темряві гріха, або в сірій зоні компромісу зі злом», – сказав проповідник.

Відтак, говорячи про Ісуса на правій руці Марії, єпископ сказав, що Вона в такий спосіб скеровує погляд і серце людини до Ісуса, Князя Миру, і закликає до витривалості та довірливої молитви. «Вона, як наша "Неустанна Поміч", першою підносить свої руки в молитві і просить Свого Сина про дар миру для нас і для всього людства. З'єднуючись з нею в молитві, ми наближаємо той день, коли Воскреслий Спаситель прийде до нас і, показуючи свої рани, які є також і нашими ранами на його Тілі, проголосить це жадане слово, цю пасхальну благовість: "Мир вам!"» (Ів 20,19.21), – сказав архиєрей

А, коментуючи подію весілля в Кані Галилейській, коли Богородиця звернулася до слуг словами: «Зробіть усе, що Він вам скаже» (Ів. 2, 5), владика Богдан сказав, що це також є запрошенням для людства активно відстоювати мир, просячи так, як це зробила Марія.

З особливою теплотою Апостольський екзарх згадав **пані Гертруду Гофштеттер**, яку він назвав великим другом і співпрацівником Церкви. Вона, за словами архиєрея, була прикладом безумовної віри, любові та жертвності.

На завершення проповіді єпископ звернувся до всіх присутніх із закликом молитися за мир, відстоювати правду і справедливість, а також діяти на благо своїх близьких, народів та всього світу. Він висловив надію, що шлях, яким веде нас Божа Матір, принесе мир у зраний світ.

Теперішня координаторка руху «Легіон Марії» п. Аннелізе Бауернбергер була присутня на богослужінні та наприкінці Літургії звернулася зі словами подяки для владика Богдана, о. Мартіна Ляйтгьоба, протоігумена Провінції, та диякона Йосифа, які співслужили Святу Літургію.

Варто додати, що Базилікою у м. Пухгайм опікуються отці Редemptористи Провінції Відень-Мюнхен.

Довідка:

У 1870 році чудотворний образ Матері Божої Неустанної Помочі був розміщений у церкві Св. Юра, завдяки чому Пухгайм став місцем паломництва. Нове паломницьке місце було настільки привабливим, що замкова церква св. Юра незабаром стала замалою, і на західній стороні замку була побудована п'ятибанна паломницька церква.

Паломницьку церкву було збудовано за планами архітектора Річарда Джордана. Церемонія закладки фундаменту паломницької церкви відбулася 24 лютого 1886 р., урочисте закладення фундаментного каменю – 27 червня 1886 р., а освячення – 5 серпня 1890 р. Проте внутрішнє оформлення та оздоблення тривало до серпня 1896 р. У 1951 р. церкву було піднесено до «малої базиліки». У центрі головного вівтаря знаходиться чудотворний образ «Матері Божої Неустанної Помочі».

АРХИЄПИСКОП БОРИС ҐУДЗЯК ВЗЯВ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ «*Citizens of Faith*»

09.04.2025 р.

9 квітня архієпископ Борис Ґудзяк виступив на конференції «*Citizens of Faith*», що її організував Napa Institute. Цей захід зібрав католицьких лідерів і людей віри, щоб обговорити роль релігії в суспільному житті. Митрополит поділився католицьким поглядом на війну в Україні.

На початку свого виступу архієпископ подякував Тімоті Бушу, засновнику Napa Institute, і подарував йому особливий дарунок – ікону Святого Обличчя Ісуса (Образ на хустині Вероніки), написану на дерев'яній коробці з-під набоїв. «Ми бачимо преображення – коробка з-під набоїв стає іконою. Це і є католицький погляд на Україну», – сказав архієпископ.

Він згадав про образ Вероніки, яка, бачачи страждання Христа, не залишилася осторонь, а проявила співчуття. «Побачивши страждання Христа, Вероніка не лишається спостерігачем, а виявляє співчуття», – наголосив він, закликаючи присутніх не відвертатися від людського болю.

Архієпископ Борис зосередив увагу на стражданнях, які принесла війна в Україну. Він поділився фактами про кількість загиблих, зруйновані будинки

та мільйони людей, змушених покинути свої домівки. Особливо він зупинився на трагедії понад 20 000 українських дітей, яких Росія викрала та намагається перевиховати, змушуючи забути рідну землю і батьків. Окрему увагу приділив переслідуванню Церков і релігійних громад на окупованих територіях.

«Ця війна – не про території», – пояснив він. «Росія у 28 разів більша за Україну. Україна відмовилася від ядерної зброї ще у 1994 році, а у 2014 мала всього близько 15 тисяч боєздатних військових. Україна – не загроза».

Він додав: «Це просто загарбництво. Це неоколоніальні амбіції Росії, яка є останньою імперією у світі. Основна мета Путіна – ослабити Захід. Він сам це визнав – це війна з Америкою».

Архієпископ Борис застеріг від небезпечної ідеології, що лежить в основі війни. Він говорив про концепцію «*русского міра*», яка виникла всередині Російської Православної Церкви. Він процитував Патріарха Кіріла, який використовує релігійну мову для виправдання війни і називає її «*метафізичною боротьбою*».

Росія заявляє, що захищає традиційні християнські цінності, але насправді, за словами архієпископа, страждає і власний народ.

Він запросив присутніх приїхати в Україну і на власні очі побачити, що там відбувається. «Україна – це епіцентр глобальних змін», – сказав він.

Попри все зло і біль, архієпископ завершив свій виступ словами надії: «Я маю велику впевненість, що Божа правда переможе».

Джерело: [Служба комунікації](#) Філадельфійської архієпархії УГКЦ

У ЛЬВІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВПЕРШЕ НАВЧАТИМУТЬ МЕДИЧНИХ КАПЕЛАНІВ

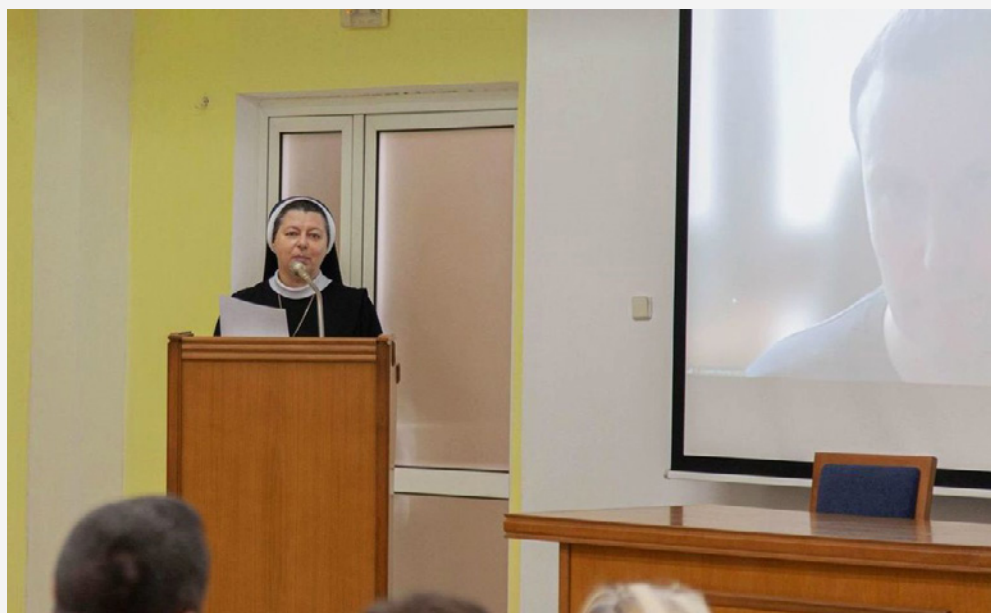
09.04.2025 р.

У Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького вперше розпочали навчання 30 медичних капеланів УГКЦ з усієї України за спеціальною програмою «Клінічна душпастирська освіта». Освітню програму в університеті розробили спільно з Комісією УГКЦ у справах охорони здоров'я. Про це в сюжеті [«Живого телебачення»](#) розповіла Голова Комісії УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я с. Севастіяна Карвацька, ЧСВВ.

Коментуючи навчання, сестра зазначила, що «сьогодні ми маємо історичну, без перебільшення, подію у нашій УГКЦ, а також у Львівському національному медичному університеті».

Вона розповіла, що «навчання передбачає 2,5 місяці навчального процесу. По завершенню капелани отримають сертифікат, який буде вказувати про здобуття другої вищої освіти спеціаліста».

«Також дуже важливо, що сертифікат буде міжнародного значення, тому наші медичні капелани можуть офіційно з документом про те, що вони завершили це навчання, бути влаштованими у закладах охорони здоров'я, а також використовувати свій диплом в інших своїх служіннях, де їх буде скеровувати наша Церква», – додала Голова Комісії УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я.

Відтак сестра зазначила, що «під час навчання священники, медичні капелани будуть проходити на декількох кафедрах. Це будуть кафедри психіатрії, юридичного права, соціальної медицини, інфекційного контролю. Так само дуже важливо для нас є знання богословські, психологічні і душпастирський супровід».

Ректор Львівського національного медичного університету Орест Чемерис зауважив, що «клінічне душпастирство є вкрай важливим, бо ми говоримо про духовні та психологічні аспекти пацієнтів і медиків».

«Капелани, як частина практичної складової охорони здоров'я, працівники сфери охорони здоров'я, посідають чільне місце і ми, як медичний університет, зобов'язані підготувати фахівців сфери охорони здоров'я. Це означає дати можливість отцям пізнати практичну царину охорони здоров'я, щоб краще виконувати свою місію», – наголосив ректор.

Водночас медичний капелан Кам'янець-Подільської єпархії о. Анатолій Венгер висловив радість, що «зачислений до цього навчального процесу, бо душпастирська клінічна психологія є дуже важливою, щоб надавати спеціалізовану допомогу пацієнтам, лікарям, хворим, їхнім сім'ям, бо вони потребують зараз кваліфікованої допомоги».

У КИЄВІ ВІДБУВСЯ МІЖРЕЛІГІЙНИЙ ФОРУМ «УКРАЇНСЬКА СІМ'Я: ВИКЛИКИ ВІЙНИ»

09.04.2025 р.

Міжрелігійний форум у Києві зібрав науковців, релігійних діячів та громадських лідерів для обговорення викликів, що постали перед українською сім'єю у воєнний час.

Міжрелігійний форум «Українська сім'я: виклики війни», який відбувся за ініціативи Української Греко-Католицької Церкви, Інституту релігії та суспільства УКУ та Духовного управління мусульман України «Умма» став першою подією в циклі публічних діалогів на тему сім'ї в контексті війни. Учасники заходу – науковці, релігійні діячі, капелани, активісти та громадські лідери – обговорили надзвичайно складну, але водночас життєво важливу тему: як зберегти й підтримати українську сім'ю в умовах війни.

Сьогодні українська родина переживає одну з найглибших криз за часи Незалежності. Війна змінила щоденне життя мільйонів, принесла розлуку, втрати, психологічні травми та економічну нестабільність.

За таких обставин інститут сім'ї втрачає свою стійкість: зростає кількість розлучень, страждають діти, молодь втрачає орієнтири, а подружжя часто залишаються наодинці зі своїм болем.

Проте саме в такі моменти особливу роль повинні відігравати релігійні спільноти, які покликані не лише говорити про цінності, а й активно діяти – підтримувати, об'єднувати, відновлювати.

Форум став платформою міжрелігійного діалогу та ділення досвідом. Християнські та мусульманські лідери спільно працювали над підготовкою заходу, а під час панельних дискусій говорили в унісон про те, що незалежно від релігійної приналежності, ми маємо єдину мету – зберегти суспільство, родини, державу.

«Зараз в інфопросторі часто лунає занепокоєння щодо демографічної кризи в Україні. Я вважаю, що криза в нас була і до початку повномасштабного вторгнення. Зараз у нас справжня демографічна біда, якщо не катастрофа. В Україні рівень довіри до релігійних громад вкрай високий, тому і важливо, щоб цей інститут був тим самим голосом, який висвітлюватиме цю кризу та стане майданчиком для створення шляхів її подолання», – прокоментував директор Інституту релігії та суспільства УКУ Роман Назаренко.

Подія відбулась на території Патріаршої Адміністрації УГКЦ в місті Київ. Далі організатори планують побувати також в Одесі та Львові і дослідити досвід підтримки сімей в тих регіонах.

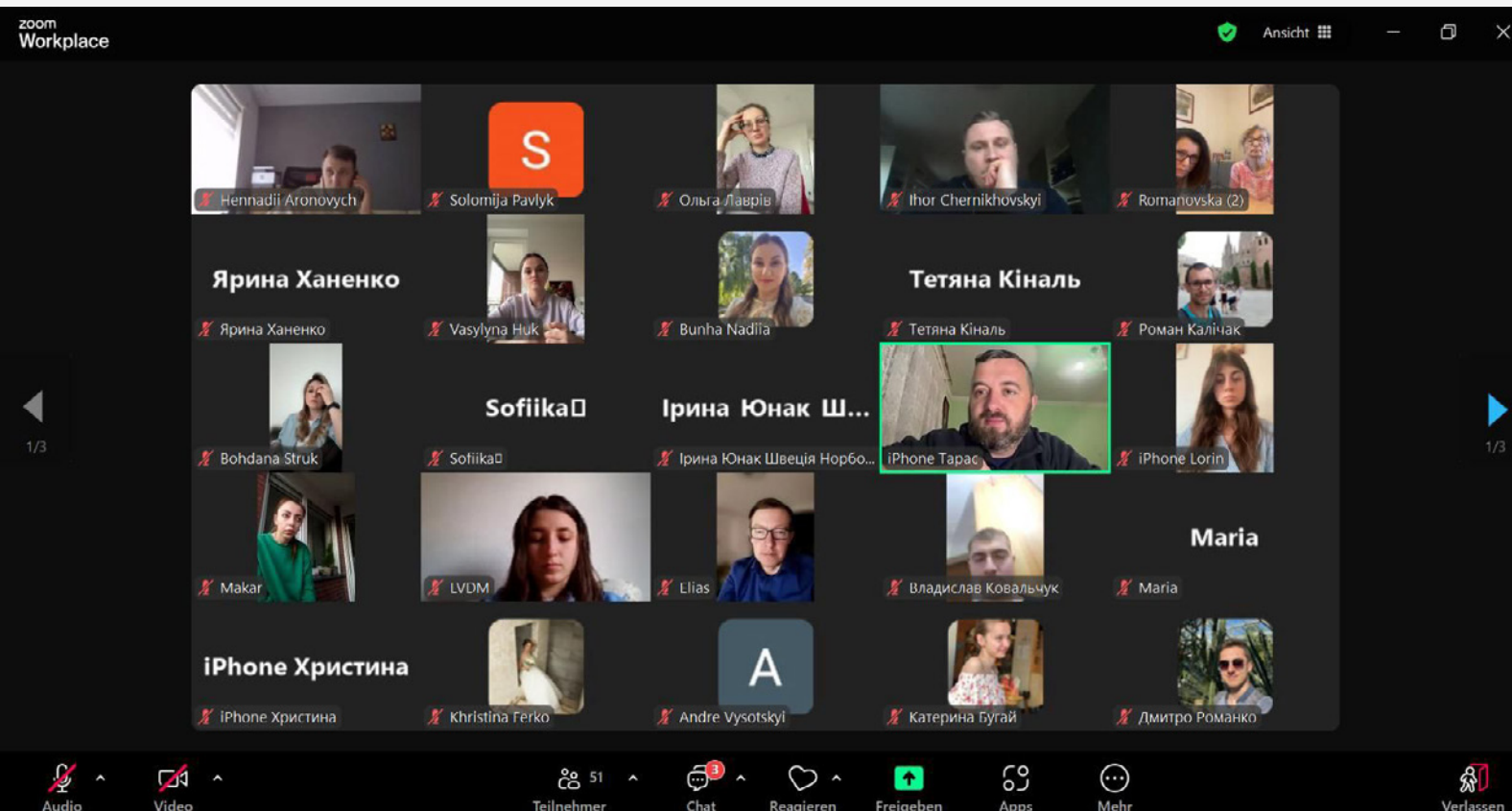
Джерело: [веб-сторінка](#) УКУ

«ТЕ, ЩО МИ НАЗИВАЄМО ЛЮБОВ'Ю, МОЖЕ СТАТИ ІДОЛОМ, ЯКЩО НЕ ВЕДЕ НАС ДО БОГА», – о. Тарас Бровді до української молоді

10.04.2025 р.

В рамках онлайн-зустрічей, які щотижня проводить Комісія у справах молоді та академічного душпастирства, українська молодь в Німеччині та Скандинавії зустрілась з о. Тарасом Бровді, влогером, автором YouTube-каналу [«Ходім»](#).

«У кожному з нас живе глибоке прагнення бути коханим і реалізуватися у стосунках. Проте, якщо бажання мати пару стає центром нашого життя, якщо ми покладаємо всю свою надію на людину – це вже не любов, а ідолопоклонство. Людина не здатна бути Богом для іншої людини», – мовив до молодих людей священник.

Також о. Тарас наголосив на тому, що любов, яка не народжується з повноти в Бозі, швидко згасає або приносить розчарування.

«Як каже Тім Келлер, найефективніший спосіб зруйнувати ідола – це служити Господу. Коли ми наповнені Богом, усе зайве витісняється, і ми починаємо бачити світ і людей по-справжньому», – сказав священник.

Ділячись особистим досвідом подружнього життя, о. Тарас звернув увагу української молоді на джерело сили та зцілення у стосунках. «Прощення, сповідь, служіння, спільні цінності – ось справжній фундамент для подружжя. І лише той, хто вміє пробачати, відкриває шлях до спасіння. Прощення – це не слабкість, а Божа сила в нас», – наголосив душпастир.

А на завершення зустрічі священник звернувся до учасників зустрічі з побажанням входити у стосунки не зі страхом, а з повнотою Божої любові.

«Читайте Біблію, відкрийте для себе книги Тіма Келлера, подивіться "Дім Давида" – і йдіть, прославляйте Бога своїм життям», – звернувся до молоді о. Тарас.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

«СЬОГОДНІ УКРАЇНА ДАЄ СВІТОВІ НАДІЮ НА СВОБОДУ»: Глава УГКЦ взяв участь у відкритті Української школи управління (УШУ)

10.04.2025 р.

10 квітня 2025 року у Києві відбулося урочисте відкриття Української школи управління – сенсового простору для управлінців у бізнесі, державному та громадському секторах, силах оборони. У події взяв участь Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав.

Українська школа управління покликана стати місцем формування відповідального управлінського мислення, заснованого на цінностях і стратегічному баченні. Засновниками закладу стали Олена Юзькова, CEO, та Артур Міхно, співзасновник платформи *work.ua*.

Серед гостей на заході були: Блаженніший Святослав, третій Президент України Віктор Ющенко, Надзвичайний і Повноважний посол України у Сполученому Королівстві Великої Британії і Північної Ірландії, Герой України Валерій Залужний (через відеозв'язок), український підприємець Руслан Шостак, а також українська кінорежисерка Ірина Цілик. На цій події Предстоятеля УГКЦ супроводжував о. Любомир Яворський, патріарший економ УГКЦ.

Частиною програми урочистого відкриття школи стало обговорення у форматі «круглий стіл» для того, щоб заглибити гостей події в пошук відповідей на запитання: «Навіщо Україна світові?».

У слові Глава УГКЦ, шукаючи відповідь на запитання, що Україна може дати світові, сказав: «Сьогодні Україна, ми, українці, світові можемо й мусимо дати надію на свободу, надію, що свобода – це не міраж. *Freedom is not for free*. Свобода – це щось, за що варто віддати навіть своє життя».

Глава УГКЦ звернув увагу на те, що у світі, де більшість живе під гнітом тоталітаризму, Україна залишається країною, яка йде «проти течії», зберігаючи голос вільної людини. «Ми, як народ, цікаві, світлі... можливо, нас сьогодні сприймають як рівних, бо ми вільні люди. І ми говоримо як вільні люди», – зауважив Предстоятель.

Відтак Глава Церкви звернувся до глибинного змісту поняття «свобода», аналізуючи його крізь призму богослов'я та філософії: «Можливість вибирати між добром і злом, смертю і життям – це ще не свобода. Це – лише потенція, здатність ставати вільним. Свобода настає тоді, коли робимо правильний вибір, – сказав Глава УГКЦ. — Формула істинної свободи така: можливість вибирати плюс правильний вибір».

Він також нагадав про досвід Помаранчевої революції, коли українці відстоювали свій вибір, і свідчення підпільних священників та військовополонених, які в найтяжчих умовах зберігали гідність і внутрішню свободу:

«Навіть із зв'язаними руками, із закритими очима, ми почували себе на вищому рівні свободи, ніж наші кати. Бо українці – це вільні люди».

На завершення Блаженніший Святослав закликав присутніх до переосмислення слова «свобода», яке, за його словами, як і «мир» чи «любов», у сучасному світі часто десакралізується.

«Бо українці – це вільні люди. Тому ми сьогодні маємо дати світові надію, що свобідною людиною можна і потрібно бути. Мабуть, це теж треба вміти захищати», – завершив Отець і Глава УГКЦ.

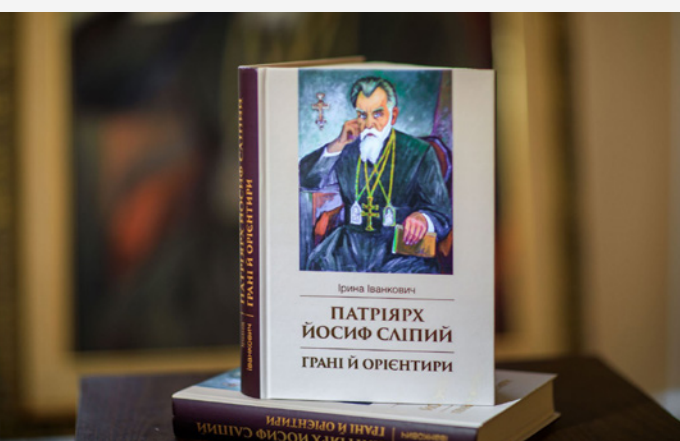
До 80-річчя ув'язнення Йосифа Сліпого видано монографію «Патріарх Йосиф Сліпий. Грані й орієнтири»

11.04.2025 р.

До 80-х роковин арешту й ув'язнення патріарха Йосифа Сліпого у львівському видавництві «Артос» вийшла монографія «Патріарх Йосиф Сліпий. Грані й орієнтири» авторства голови Релігійного товариства українців католиків «Свята Софія» США [ТССА] д-р Ірини Іванкович.

Про це повідомляє пресслужба Товариства «Свята Софія» США.

У монографії представлено сукупність статей українською, англійською та польською мовами. Робота над виданням тривала з 2014 по 2024 роки й основана на джерельних та архівних матеріалах Центру студій спадщини патріарха Йосифа Сліпого при ТССА.

У монографії описано маловідомі факти життєвих аксіом кардинала катакомбної Церкви, доповнена Хресною дорогою на базі життєвого шляху Йосифа Сліпого, раритетними світлинами, географією ув'язнення та трьох подорожей до США у 1968, 1973 й 1976 роках. Також книжка містить хронологічні таблиці, подає мовознавчі, літературознавчі, соціологічні та мемуаристичні зацікавлення Йосифа Сліпого, його спілкування з численними

науковими установами та провідними науковцями тощо. Вступне слово написав митрополит Львівський Ігор Возьняк.

У передмові до видання Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук зазначив, що «збірник *"Патріарх Йосиф Сліпий. Грані й орієнтири"* – це збірник досліджень Ірини Іванкович, які пропонують свіжий погляд на цього велета духу. Тут знаходимо опрацювання мовознавчого, літературознавчого, історичного, епістолярного, фактологічного дискурсу. Викладені поряд з українською статті англійською й польською мовами популяризують діяльність Йосифа Сліпого серед іншомовного читача, що в час гібридної війни є потужним інструментом поширення у світі достовірної інформації про Україну».

У післямові до збірника Микола кардинал Бичок написав, що «багатогранність особи Йосифа Сліпого вражає, захоплює, надихає. Тому-то... вітаємо з вдячністю напрацювання, котрі ставлять перед нами й іншомовними читачами образ душпастиря, науковця, інтелектуала, освітянина, етнарха, провідника, християнина, безкомпромісного борця за права Церкви і народу».

За словами

Ірини Іванкович, «американський учений Ярослав Пелікан звернув увагу на цікавий аспект: «Незважаючи на те, що літератури про кардинала Сліпого чимало, включно із мартирологічною біографією [авторства Мілени Рудницької] *"Невидимі стигмати"*,... говорити про справжню біографію Йосифа Сліпого у її звичному історіографічному значенні цього слова неможливо. Можливим є лише історичний портрет чи радше низка портретів кількох його головних покликань протягом життєвого шляху, як вони проявилися, а потім знайшли відображення у його активній діяльності останніх років життя».

Департамент інформації УГКЦ

В УКРАЇНІ ЗАПОЧАТКОВАНО УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ РУХ

11.04.2025 р.

11 квітня 2025 року в Патріаршому центрі Української Греко-Католицької Церкви в Києві відбулося чергове засідання Наради Християнських Церков України та спільна зустріч представників християнських неурядових організацій України з Народою Християнських Церков України, у якій взяли участь представники понад 20 громадських організацій, що діють на основі християнських цінностей. Основною темою зустрічі стало започаткування Українського християнського руху – нової суспільної ініціативи, покликаної сприяти духовному, моральному та соціальному відродженню України.

Зустріч стала знаковою подією, адже започатковує постійну платформу координації дій християнських громадських організацій, орієнтованих на впровадження християнських принципів у громадське, соціальне та державне життя. Центральним елементом стало обговорення спільного Маніфесту Українського християнського руху, який окреслює бачення майбутнього України крізь призму віри, справедливості та солідарності.

Блаженніший Святослав, який наразі головує в Нараді Християнських Церков України, наголосив: «Ми, діючи в межах громадянського суспільства, започатковуємо цей рух як громадянську ініціативу й жодним чином не хочемо його політизувати. Наша мета – активніше й ефективніше служити на благо українського народу через координацію наших зусиль».

Маніфест визначає чотири основні напрями діяльності:

- Освіта на основі християнських цінностей.
- Підтримка інституту сім'ї як основи суспільства.
- Формування культури добробуту, працьовитості та економічної самодостатності.
- Утвердження верховенства права і правової культури на засадах християнської моралі.

Заклик, озвучений під час зустрічі, спрямований до всіх людей доброї волі – незалежно від їхньої релігійної, національної чи політичної належності – об'єднати зусилля задля спільного блага. Учасники Українського християнського руху заохочують до активної громадянської участі, відповідального лідерства, просімейної культури, а також морального очищення суспільства.

Український християнський рух покликаний стати новим інститутом громадянського суспільства, що допомагатиме реалізувати духовний потенціал українського народу через співпрацю, діалог і практичні ініціативи на всіх рівнях суспільного життя.

«ПРАВДА І СПРАВЕДЛИВІСТЬ – ДВА КРИЛА МИРУ»: УГКЦ долучилася до соборної молитви єпископатів Європи

12.04.2025 р.

12 квітня 2025 року, у Лазареву суботу, Українська Греко-Католицька Церква взяла участь у Євхаристійній молитві за мир, ініційованій Радою Єпископських конференцій Європи [ССЄЕ]. Цього дня у храмах по всій Україні єпископи УГКЦ очолили Божественні Літургії, молячись за встановлення справедливого і тривалого миру в Україні і на Близькому Сході, а також за здоров'я Святішого Отця Франциска.

Світлина ілюстративна: Tomáš Cigánek, Člověk a Víra | ccee.eu

У Патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві Літургію очолив владика Андрій Хім'як, Секретар Синоду Єпископів УГКЦ і єпископ-помічник Київської архієпархії.

Євхаристійна молитва стала частиною великопосної ініціативи ССЄЕ, у межах якої єпископські конференції Європи по черзі організовують Літургії, щоби спільно благати в Господа *«справедливого і тривалого миру, зокрема для України та Святої Землі»*.

Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав висловив вдячність європейським народам за солідарність з Україною, допомогу українським біженцям і гуманітарну підтримку. Особливу подяку він скерував до католиків Європи – за соборну молитву за мир, а також за постійну підтримку України та всіх, хто постраждав від російської агресії.

Глава УГКЦ наголосив, що миру неможливо досягти без правди й справедливості. За його словами, саме ці два принципи є фундаментом будь-якого мирного процесу.

Він зауважив, що у випадку російсько-української війни правда полягає у визнанні факту: Україна є жертвою війни, а росія – агресором. «Не можна ставити агресора і жертву на один рівень», – перестеріг Предстоятель.

Справедливість, на переконання Блаженнішого, – це зупинити того, хто чинить зло, і захистити того, хто потерпає. Без цього, вважає він, будь-які спроби досягти миру залишатимуться порожніми деклараціями.

Окремо Блаженніший Святослав закликав вірних продовжувати молитися за Папу Франциска: «Молімося за Святішого Отця, щоб Господь дарував йому силу і зцілення. Він завжди поруч із нами у стражданнях, зокрема під час цієї святотатської війни, тож сьогодні ми поруч із ним у молитві».

У м. ҐЕРЛІЦ ЗАПОЧАТКОВУЮТЬСЯ БОГОСЛУЖІННЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ВІЗАНТІЙСЬКОГО ОБРЯДУ

13.04.2025 р.

13 квітня 2025 року, у Квітну неділю, започатковано богослужіння для українців візантійського обряду у м. Ґерліц (Görlitz, східна Німеччина).

Святі Літургії будуть служитися щонеділі о 13:00 год. за адресою: Kirche St. Hedwig, Carolusstraße 51, 02827 Görlitz.

З благословення Преосвященного владики Богдана, апостольського екзарха для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії, новим душпастирським осідком буде опікуватися **о. Богдан Ільницький**.

Контактні дані о. Богдана Ільницького: моб. т. +48 722 756 870

Графік богослужінь для українців в м. Ґерліц:

Щонеділі – Св. Літургія о 13:00 год.

Запрошуємо українців на ці Богослуження рідною мовою та в рідній літургійній традиції!

Джерело: ukrainische-kirche.eu

ЗАЯВА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ РАДИ ЦЕРКОВ І РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ПРИВОДУ ТЕРОРИСТИЧНИХ АТАК РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПАСХАЛЬНИХ СВЯТ

13.04.2025 р.

Незважаючи на святковий період, пов'язаний зі святкуванням єврейського Песаху та християнського Великодня, російська держава і тепер кожного дня і ночі тероризує дронами й ракетними атаками та бомбардуваннями українські міста і села. Внаслідок цих атак в містах Кривий Ріг, Дніпро, Суми, Харків та інших вбито і поранено багато мирних мешканців, зруйноване житло та інші будівлі громадського призначення.

Через ці справи бачимо, що для держави, яка декларує себе «Святою Руссю», насправді немає нічого святого. Відсутня елементарна повага до цінності людського життя, не кажучи вже про пошану до святкових днів християнства та юдаїзму.

Слід зазначити, що цьогорічний Великдень в один день відзначають всі християни: православні, католики і протестанти. Цей рік також є особливим для всіх християн з огляду на святкування 1700-річчя Нікейського Собору.

Ми, глави українських Церков і релігійних організацій, рішуче засуджуємо терористичні атаки Російської Федерації на українські міста і села та закликаємо провідні держави світу вжити всіх заходів щодо припинення російської військової агресії проти України та посилення спроможності України захищати себе, захищати життя. Закликаємо всіх людей доброї волі до молитов про перемогу правди і справедливий мир для України.

Співчуваємо жертвам російського державного терору та просимо Всевишнього про справедливу відплату винуватцям нинішнього та всіх інших актів російського терору проти народу України.

Джерело: vcipro.org.ua

ЖУРНАЛ «ЛОКАЛЬНА ІСТОРІЯ» СПІЛЬНО З УКУ ПІДГОТУВАЛИ НОМЕР ПРИСВЯЧЕНИЙ КИЇВСЬКОМУ ХРИСТІЯНСТВУ

15.04.2025 р.

Нещодавно журнал [«Локальна історія»](#) у співпраці з Центром релігійної культури імені Ігоря Сковороди УКУ підготували спільний номер на тему: «Київське християнство». Київське християнство – це парадигма. І так само називається навчально-дослідницька програма в Українському католицькому університеті. А також однойменна видавнича серія.

У номері:

- ексклюзивне інтерв'ю з Головою УГКЦ, Великим канцлером УКУ, Блаженнішим Святославом (Шевчуком) про парадигму Київського християнства, місце у ньому різних конфесій та важливість оновлення сучасної Церкви;
- розповідь історика, викладача УКУ Івана Альмеса про те, що таке «Київське християнство» і чому вивчення цієї парадигми так важливе сьогодні;
- спогади світлої пам'яті Ігоря Сковороди, професора УКУ, засновника та керівника програми;
- матеріал про історію життя та служіння владики Бориса Гудзяка, митрополита Філадельфійського, президента УКУ;
- великий матеріал про Блаженнішого Любомира Гузара;
- інтерв'ю на тему капеланства в час війни з випускником УКУ о. Тарасом Михальчуком, настоятелем храму Петра і Павла у Львові, який є духовним серцем Центру військового капеланства про духовне служіння під час війни;
- а також – [інші матеріали](#) про церковну історію.

На обкладинці журналу: колт із зображенням святого Юрія зі скарбу, знайденого 1906 року в Михайлівському Золотоверхому монастирі в Києві. З колекції Матрополітен-музею, Нью-Йорк, США. Опрацювання та дизайн Галини Андрушкевич-Ардан.

КИЇВСЬКА ЦЕРКВА – ВСЕУКРАЇНСЬКА

Журнал розпочинає інтерв'ю Блаженнішого Святослава, у якому Патріарх пригадує історію формування Київської Церкви, яка пройшла непростий шлях становлення і утвердження як, власне, Київської, тобто Всеукраїнської, а не лише локально-західної.

«Коли говоримо про Київське християнство, передовсім не йдеться про теоретичний конструкт, ідеологему, чи, можливо, наукову дискусію. Контекстом, який зробив це поняття, було слово Блаженнішого Любомира Гузара про Київське християнство, Київську Церкву. Це була жвава дискусія всередині нашої Церкви між богословами, священнослужителями й інтелектуалами на початку 2000-х років... У 1990-х багато хто хотів обмежити права Глави нашої Церкви, звузивши присутність УГКЦ суто до Галичини», – каже Блаженніший Святослав.

Також Глава УГКЦ розповів про те, що його вразила риторика одного із церковних ієрархів, який сказав: «Доки не буде декілька десятків потужних наукових студій про християнство в Києві, доти цей термін не буде введено в науковий обіг і до того часу не можна говорити про Київську Церкву». І у відповідь на цей закид почали досліджувати феномен Київського християнства. Цю ідею підхопив і почав досліджувати тепер покійний професор УКУ, історик Ігор Сковчиляс.

ЕКСКЛЮЗИВ

БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ: «КИЇВСЬКЕ ХРИСТІЯНСТВО – ВІД КОНФЕСІЙНОГО ВЗАЄМОПОБОРЮВАННЯ ДО ПЕРШОСТИ В ЛЮБОВІ»

Записала Богдана МАТІЯШ

Під патронатом Блаженнішого Святослава в Українському католицькому університеті у Львові створено програму «Київське християнство» та одноіменну наукову видавничу серію. І хоч це поняття повноправно увійшло в науковий обіг і викликає жваве зацікавлення, для частини сучасних Церков-сподомців Київської традиції запрошення до діалогу та співпраці досі є викликом

«ОДИН БОЖИЙ НАРОД У КРАЇ НА КИЇВСЬКИХ ГОРАХ»

— Ваше Блаженство, Ви є патроном програми «Київське християнство», що діє в УКУ. Із чого для Вас зродилася потреба зосередитися на цьому концепті, наголосити на його особливостях? Розумію, що все почалося з розмислів Блаженнішого Любомира Гузара довкола ідеї Церков Володимирівського хрещення.

— Коли говоримо про Київське християнство, передовсім не йдеться про теоретичний конструкт, ідеологему чи, можливо, наукову дискусію. Контекстом, який зродив це поняття, було слово Блаженнішого Любомира Гузара про Київське християнство, Київську Церкву. Це була жвава дискусія всередині нашої Церкви між богословами, священнослужителями й інтелектуалами на початку 2000-х років, у період приготування до приїзду папи Івана Павла II до України та після цієї знаменної події. Це була дискусія про назву нашої Церкви. У 1990-х багато хто хотів обмежити права Глави нашої Церкви, звузивши присутність УГКЦ суто до Галичини.

На початку 2000-х наша Церква вибухнула своїми структурами в усіх частинах України. Деякі українці потребували переосмислення і пояснення дещо призабутих, не без впливу російських наративів, церковного коріння і спадку УГКЦ. Тому ми були змушені пояснювати нашу українську церковну ідентичність, збережену в Київському християнстві й давній Київській Церкві. Це змусило нас вивчати нашу минувшину, бо саме у Володимирівському хрещенні ми все це отримали. Цей пошук був зартикований із нагоди ще однієї події. Після Помаранчевої Революції Глава нашої Церкви повернувся до Києва, і УГКЦ активно відновлювала тут свої структури тисячорічної давнини.

Цього року ми святкуємо 30-ліття від початку відновлення Київської митрополії. Також будемо згадувати 20-річчя повернення Отця і Глави нашої Церкви до свого осідку в Києві. Тут уже йдеться не про відновлення присутності нашої Церкви поза межами Галичини, а про повернення додому. Тоді Блаженніший Любомир Гузар цілком природно і спонтанно пригадав нам усім про надзвичайно цікавий історичний феномен

Київського християнства. Повертаючись до Києва, він виголосив славу промову. Дехто каже, що це проповідь, а я кажу, що це пророцтво.

Це слово має глибоку назву «Один Божий народ у краї на Київських горах». Ми вперше в контексті Києва, де сьогодні є різні конфесії, колишнього єдиного, а нині поділеного Київського християнства, взамість почали запитувати одні одних, як нам співіснувати. У відповідь Блаженніший Любомир запропонував цілком реальний програмний проєкт відновлення цілісності колись єдиної, а нині поділеної Київської Церкви. Тож це слово було вимогою часу.

Очевидно, що тоді поняття Київського християнства й Київської Церкви стало певним викликом чи радше запрошенням для інших Церков Володимирівського хрещення. Блаженніший Любомир, описуючи стан сучасного Київського християнства, говорив про глибокі, які беруть початок з одного дерева, і робив це з усвідомленням, що УГКЦ — права спадкоємця традиції рукоположень київських митрополитів. За часів Блаженнішого Любомира існувала окрема спільнота українського православ'я, яке тоді не мало співпрацю із вселенським православним світом і шукало визнання. Існував Київський патріархат, існувала Українська Автокефальна Православна Церква. Важливо було зрозуміти, на якій основі будувати наші відносини з іншими Церквами Володимирівського хрещення. Також не слід забувати про Українську Православну Церкву в співпраці з Московським патріархатом. Зажаючи на ці реалії, Блаженніший Любомир запропонував певний шлях «від — до». Наприклад, від конфесійного взаємопоборювання до першости в любові, першости у служінні. Це був один із способів запросити ці Церкви до діалогу та співпраці.

— Розумію, що таке запрошення для багатьох стало викликом. Зокрема частина православних дуже жорстко критикує концепцію Київського християнства.

— У Києві Блаженніший Любомир зіткнувся зі своєрідним церковним ексклюзивізмом. Ідея такого мислення в тому, що існує якась одна правильна Церква, а усі інші — це «неправильні» Церкви. Тому припустити, що існують різні гілки колись єдиної Київської Церкви, для

«Ми почали шукати джерела, щоб дізнатися, як жила УГКЦ на цих землях до ліквідації у Російській імперії 1839 року, коли архіви київського митрополита було вивезено до Санкт-Петербурга. І зрозуміли, що нам треба створити наукову серію видань, а для цього організувати групу науковців. Вони мають піти в архіви, вивчити їх і опублікувати бодай джерела, зробити їх загальнодоступними, – розповів Блаженніший Святослав у інтерв'ю для "Локальної історії". — Коли ми опублікували перші 20 томів [зараз опубліковано 34 томи у 36 книгах, це тільки третина із запланованих 100 видань, – ред.] студій «Київського християнства», Москва дуже гостро зреагувала. Нас звинуватили в тому, що *«уніати хочуть переписати історію»*. А йшлося лише про дослідження замовчуваних чи навмисно прихованих історичних фактів».

ПРОГРАМА «КИЇВСЬКЕ ХРИСТІЯНСТВО» ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЧАСУ

Дослідження Київської Церкви переросло у навчально-дослідну програму «Київське християнство» в Українському католицькому університеті. Її започаткували у 2012 році під патронатом Блаженнішого Святослава Шевчука, а з 2015 року почав діяти публічний сегмент програми – проект «Соборна Україна та Київська традиція», який уможлиблює суспільну артикуляцію ідеї Київської Церкви та наголошує на тисячолітньому зв'язку між українською культурою і християнством.

Академічним завданням програми є критичне дослідження богословських, канонічних і соціокультурних джерел передання Київської митрополії у ширшому порівняльному контексті універсальних християнських традицій Візантії, латинського Заходу та східних православних спільнот, а також рецепції на слов'янських землях унійної ідеї. Головну увагу програма зосереджує на міждисциплінарному вивченні сформованої на цивілізаційному пограниччі християнського Сходу і Заходу київської традиції.

Засновником та керівником програми був **професор Ігор Скочилиас (1967–2020)** – один із провідних дослідників домодерної релігійної культури і східного християнства в Центрально-Східній Європі, унійної ідеї та інституційної історії Київської митрополії в порівняльній перспективі. Активний у сфері публічної історії, редактор і упорядник низки періодичних видань, наукових збірників і книг.

Журнал «Локальна історія» присвятив панові Ігорю окрему статтю, у якій колеги та рідні діляться спогадами про те, якою людиною та яким фахівцем був Ігор Скочилиас.

«Він вважав, що його праця має служити на благо людям. Служіння – це було не просто слово. Це був сенс його життя... Ігор був чудовим оповідачем, мав харизму. Він намагався розбавити сухий аналітичний виклад джерел цікавими відомостями, що його їх оживили б... Усі згадують, що Ігор був надзвичайно діяльний. Він у принципі не розумів себе поза працею», – зазначає у коментарі дружина пана Ігоря Ірина Скочилиас.

ВКЛАДАВ В ІСТОРІЮ ТА В ЛЮДЕЙ. СПОГАДИ ПРО ІГОРЯ СКОЧИЛЯСА

Текст Олександра БОДНЯК

Минуло чотири роки від передчасної смерті професора Ігоря Скочилися. Однак люди, які знали історика, тепло розповідають історії з його життя, ніби вони трапилися вчора. Учні дослідника, яких він згуртував довкола ідеї *Ad fontes*, продовжують його працю. Триває й один із найамбітіозніших проєктів професора — «Київське християнство». Як Ігореві Скочилися вдалося торкнутися стількох сердець і умів? Можливо, історії та спогади його рідних, друзів і колег допоможуть нам краще пізнати науковця

12

ЯК ІГОР СКОЧИЛЯС НЕ СТАВ СІЛЬСЬКИМ ГОЛОВОЮ

У 1984 році Ігор Скочилися вступив на історичний факультет Львівського університету, попри те, що батьки бачили його юристом. Відслужив у радянській армії й повернувся на другий курс. За два роки одружився з однокурсницею Іриною, почав працювати в Тернопільському обласному архіві, а дружина — в Обласному краєзнавчому музеї Тернополя. Та невдовзі молодого чоловіка чекали випробування. За короткий час померли батьки пана Ігоря, тож він мав опікуватися двома сестрами-студентками й бабусею.

«Ми часто їздили на Борщівщину, в рідне село Ігоря — Цегани. Після смерті його батьків ми не знали, що робити далі. Саме тоді мали обирати сільського голову, й Ігореві пропонували йти на цю посаду. Це давало можливість залишитися в селі. Ми не бачили іншого варіанта, принаймні на той час», — розповідає дружина Ірина Скочилися.

Чутка про це долетіла до сусіднього села Ланівці, де жила Ігорєва тітка Богдана Стасюк. Вона подолала взимку 13 кілометрів пішки, адже транспорту на початку 1990-х практично не було, аби сказати племінникові, щоб не відступав від своєї мрії. «Ти маєш світлу голову, пишеш історію і маєш займатися тим надалі», — переказує тітчині слова пані Ірина. Це змінило сімейні плани. Попри важкі часи, Ігор Скочилися залишився працювати в Тернополі й досліджував невідомі сторінки історії рідного краю.

ЯК ІГОР СКОЧИЛЯС БУВ ДРУКАРЕМ І ВАНТАЖНИКОМ

На останніх курсах університету пан Ігор публікував у районній газеті Борщівщини «Надзбручанська правда» розвідки про історію рідного села. Проте йому бракувало місця не лише для унікальних матеріалів (їх не раз занадто скорочували), а й щоб описувати архівні джерела, що він вважав обов'язковим.

Директор Борщівського краєзнавчого музею, історик, археолог, спелеолог Михайло Сохацький пригадує, як молодий науковець, із яким він познайомився через сусідів, шукав виходу із ситуації. Він хотів, щоб публікації було подано на науковому рівні і щоб інші дослідники могли

співна скористатися ними та звернутися до джерел. Тоді почала зріднюватися ідея майбутнього «Літопису Борщівщини».

«Кінець 1980-х — початок 1990-х був періодом національного піднесення. Всі бажали знати історію свого села, свої церкви, шукали рідних за кордоном. Потреба історичних досліджень була величезна — вона просто витала в повітрі», — розповідає пан Сохацький.

Люди, які чули про Ігоря Скочилися й читали його краєзнавчі розвідки, почали звертатися до нього по допомогу. Часто це були вчителі історії, які викладали предмет «Наш край» і хотіли відійти від радянських шаблонів та розповісти учням правдиву й цікаву історію. Також зверталися парафія, щоб розшукати документи і встановити справжню історію. Бувало, що Скочилися сам платив фотографу, щоб скопіювати важливі документи чи карти, адже копіювальних апаратів тоді не було. Він не міг відмовити, і часом це шкодило його основній роботі.

Тоді молодий історик разом із Михайлом Сохацьким остаточно вирішили, що треба створити наукове видання, яким могли би послуговуватися люди, спрагли знань. Перший «Літопис Борщівщини» побачив світ 1991 року. Ігор Скочилися шукав авторів і сам написав низку матеріалів для першого випуску. Навіть переїхавши до Львова, він і далі працював над виданням у співпраці з Михайлом Сохацьким.

РАЗОМ ІЗ СІМ'ЄЮ, ЛЬВІВ, 2011 РІК

13

Спогади про професора Ігоря Скочилися. Журнал «Локальна історія». Текст: Олександра Бодняк.

Також пані Ірина розповіла про те, звідки взяв натхнення Ігор Скочилися для праці над програмою «Київське християнство»: «Я бачила, як Ігор формується як історик, коли працював над історією Борщівського краю. Мені здається "Київське християнство" бере початок у тих працях. Тоді було запропоновано методологію, була мета об'єднати істориків, богословів, культурологів, інших вузьких фахівців, щоб уповні розкрити історію нашої Церкви і показати тяглість традиції. Ігорю це добре вдалося», — розповідає Ірина Скочилися.

Мирослав Сенік, колишній радник ректора УКУ, зауважив, що Ігор Скочилися мав невичерпну енергію та був генератором ідей: «Сьогодні в програмі "Київське християнство" вийшло вже 34 томи. Щороку ми публікуємо від трьох до семи книжок. Ігоря немає з нами вже п'ятий рік, а ми ще не видали всього, що він напрацював. Звісно, є різний ступінь готовності, але є ідея, є творчий колектив, який над нею працює».

Іван Альмес, викладач УКУ, директор Центру релігійної культури імені Ігоря Скочилися, академічний співкоординатор програми «Київське християнство» написав до журналу матеріал про Київське християнство як культуру тягlostі, яка «впродовж багатьох століть зберігала, творила, плекала певний етос, була і є однією з домінантних у Центрально-Східній Європі. А сьогодні потребує переосмислення і навіть перевідкриття».

Джерело: [веб-сайт УКУ](#)

ХРЕСНА ДОРОГА НАРОДІВ У МЮНХЕНІ

18.04.2025 р.

18 квітня 2025 року у Мюнхені за участі генерального вікарія Крістофа Клінгана та Апостольського екзарха Преосвященного владики Богдана пройшла велелюдна «Хресна хода народів», яка традиційно кожного року розпочинається у єзуїтському соборі Святого архистратига Михаїла.

На Марійській площі, де традиційно завершується хресна хода, учасників молитовної процесії зустрів Архієпископ Мюнхена і Фрайзінга **кардинал Рейнхард Маркс**, який у своєму слові закликав усіх присутніх бути чутливими до страждань українського народу, єднаючись у молитві та ділах християнської любові. Водночас Архієпископ Рейнхард запевнив Апостольського екзарха владику Богдана у своїй братерській підтримці.

У свою чергу **владика Богдан**, промовляючи до людей, закликав їх нести Божу любов у життя тих, хто страждає. «У ранах Ісуса ми розпізнаємо наші власні рани, рани власного народу і усього людства: усіх принижених у своїй гідності, зневажених у своїх правах, переслідуваних за віру, позбавлених своїх фундаментальних прав і свобод, тортурованих і полонених, насильно депортованих і видворених з власної землі, забутих у своїй самотності і у своїх стражданнях. Саме так ми, українці, переживаємо нашу теперішню драму триваючої війни проти нашого народу», – мовив до учасників Хресної ходи владика Богдан.

До слова, учасники дійства на його початку отримали освячені нагрудні хрестики, що традиційно кожного року отримують усі, хто єднається у цій молитві Страсної п'ятниці. Сьома стація цієї ходи звучала українською мовою, а духовними розважаннями кожної стації були тексти роздумів о. Романо Ґуардіні.

СЛОВО ПРЕОСВЯЩЕННОГО ВЛАДИКИ БОГДАНА ПІД ЧАС «ХРЕСНОЇ ДОРОГИ НАРОДІВ»

Ваша Еміненціє, дорогі сестри і брати у Христі,

супроводжуючи Господа Ісуса на Його хресній дорозі, ми самі відчуваємося супроводжуваними Ним на наших хресних дорогах цього земного мандрування. Бо ми знаємо, що він іде цим своїм Хресним шляхом не задля себе, але задля нас і задля нашого спасіння, як про це пригадує нам пророк Ісая: *«Він наші недуги взяв на себе, він ніс на собі наші болі. Він же був поранений за гріхи наші, роздавлений за беззаконня наші. Кара, що нас спасає, була на ньому, і його ранами ми вилікувані»* (53, 4–5).

Так, у ранах Ісуса ми розпізнаємо наші власні рани, рани власного народу і усього людства: усіх принижених у своїй гідності, зневажених у своїх правах, переслідуваних за віру, позбавлених своїх фундаментальних прав і свобод, тортурованих і полонених, насильно депортованих і видворених з власної землі, забутих у своїй самотності і у своїх стражданнях. Саме так ми, українці, переживаємо нашу теперішню драму триваючої війни проти нашого народу. Тому Глава нашої Церкви Блаженніший Святослав справедливо наголошує у своєму цьогорічному Посланні на Великдень: *«Христос є той, хто сьогодні страждає в тілі України! Це Його вбивають у наших дівчатах і хлопцях на фронті. Це Його продовжують катувати в наших полонених. Це Його викрадають у дітях, яких продають у російську неволю. Це Він поранений у наших героях і плаче очима наших матерів, дітей і сиріт, які втратили синів, чоловіків і батьків. Це Він, наш Спаситель, є сьогодні не тільки з нами, а й у нас. Він поділяє наш біль і наші терпіння, бо нас бачить, знає і відчуває в самому собі, страждає нашими ранами у власному тілі»*.

Відчуваючи на собі цю Христову співчутливу близькість, відчуваючи на собі Його милосердний погляд, ми похиляємося сьогодні над Ним, щоб з Його жертви, як з джерела нового життя, зачерпнути для себе потрібну благодать. Нехай ця Божа благодать укріпить в нас надію та зробить нас самих здатними похилитися над тими, хто страждає поруч з нами і ставати для них знаком і свідками Божої присутності і Божої любови.

Цією Хресною дорогою народів ми висловлюємо нашу спільну віру: після Великої п'ятниці неминуче настане світлий день Пасхи – день, коли воскреслий Христос стане посеред нас, покаже нам Свої і наші рани, преображені світлом воскресіння, і сповістить нам радісну пасхальну благовість: «Мир вам!».

А ми, зі свого боку, зможемо з вдячністю заспівати Йому, нашому Спасителю і Відкупителю, пасхальну пісню надії, яку співають у храмах візантійської традиції на Великдень: *«Вчора нас з Тобою поховано, Христе; встаємо сьогодні з Тобою, Воскреслим, бо вчора нас з Тобою розп'ято, то ж і нас прослав, Спасе, у Царстві Твоїм»*. Бажаю вам і всім нам сповненої надії і миру Пасхи Господньої та щедрого Божого благословення. Амінь!

ВПЕРШЕ ЗА ПОНАД 100 РОКІВ ПАПУ РИМСЬКОГО ПОХОВАЛИ НЕ У ВАТИКАНІ

26.04.2025 р.

У суботу, 26 квітня 2025 року, після завершення похоронних богослужінь на площі Святого Петра у Ватикані, Папу Франциска поховали в папській базиліці Санта-Марія-Маджоре в Римі. За останні понад 100 років Папу Римського вперше поховали не у Ватикані.

Після відправлення похоронної Меси на площі Святого Петра труна Папи покинула Ватикан через ворота Перуджіно о 12:30 за місцевим часом. Просту дерев'яну труну перевезли у пікапі, схожому на папамобіль, і зустріли оплесками та вигуками «до побачення, Папо Франциску» та «щасливої дороги, Франциску» від натовпу, що зібрався біля Ватикану.

Білий автомобіль, що перевозив папську труну, повільно проїжджав Римом, містом, єпископом якого був Папа Франциск, повз білий Монумент Вікторіо Еммануеле II, Римський форум та Колізей, щоб прибути на Віа Мерулана, широку вулицю, що веде до головної площі базиліки Святої Марії Маджоре.

Під час звучання дзвонів базиліки група бідних з Риму вийшла на сходи базиліки, щоб зустріти папську похоронну процесію та віддати останню шану Папі, який так їх любив.

Папа Франциск здійснив понад 100 візитів до базиліки Святої Марії Маджоре під час свого понтифікату, щоб помолитися перед іконою «Спасіння римського народу» до та після кожної міжнародної поїздки.

Труну з тілом внесли до порожнього храму під спів псалмів. Процесію очолили сповідники та каноніки базиліки, а також деякі інші учасники церемонії поховання, що мала приватний характер. Перед погребанням труну внесли на хвилину до каплиці, де зберігається чудотворна ікона Пресвятої Богородиці *Salus Populi Romani*.

Згідно із заповітом, тіло Святішого Отця спочило у простому гробі, в землі, у бічній наві між Павловою каплицею (каплицею Спасіння римського люду) та каплицею Сфорци. Поруч знаходиться вівтар, присвячений святому Франциску Ассизькому. Як просив Папа Франциск, гробниця залишається без особливих прикрас, із єдиним написом: «*Franciscus*».

Після завершальної молитви труна була опечатана печатками Камерленга, Префектури Папського дому, Бюро Папських літургійних богослужінь та Капітули базилики. Після окроплення труну опустили до гробу, а нотар Капітули склав і оголосив акт про поховання, який підписали свідки.

Нагадаємо, традиційно Пап Римських ховають під базилікою Святого Петра у Ватикані. Востаннє Папу поховали поза Ватиканом у 1903 році: Папу Лева XIII було поховано в папській базиліці Святого Івана на Латерані в Римі.

ВЛАДИКА БОГДАН ВЗЯВ УЧАСТЬ В ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКИХ УРОЧИСТОСТЯХ З НАГОДИ 80-Ї РІЧНИЦІ ВИЗВОЛЕННЯ КОНЦЕНТРАЦІЙНОГО ТАБОРУ В ДАХАУ

26.04.2025 р.

26 квітня 2025 року в меморіальному комплексі на місці колишнього концтабору в Дахау відбулася польсько-німецька меса з нагоди 80-ї річниці звільнення конццентраційного табору. Моління очолив архієпископ Вроцлава Юзеф Купний. Під час молитви було запалено 57 свічок в пам'ять про польських мучеників цього табору, які були проголошені блаженними і святими.

Дахау був головним табором для католицьких, протестантських і православних священнослужителів. Серед близько трьох тисяч ув'язнених ченців, дияконів, священників і католицьких єпископів 1773 походили з Польщі.

Директор Баварського меморіального фонду Карл Фреллер зазначив, що понад 2700 священників та релігійних осіб з різних країн були ув'язнені в Дахау. «Історії всіх цих людей – це свідчення віри та мужності, які вчать нас, як важливо відстоювати свої переконання навіть у найнесприятливіших обставинах. Їхня доля застерігає нас захищати цінність людства. Ці хоробрі віруючі були і є зразками для наслідування до цього дня, через всі релігійні кордони», – сказав директор Фреллер.

Після спільної молитви владика Богдан з присутніми українцями помолився на місці, де колись знаходився барак № 26, в якому утримували священників, серед яких були й українські душпастирі.

«Ми сьогодні згадуємо визволення цього місця смерті, але визволення цього концентраційного табору в Дахау не означало визволення народів Європи. Східні народи Європи залишилися в неволі іншого тирана, який, гнобивши їх десятиліттями, тепер знову продовжує криваве діло Радянської імперії. Тому, згадуючи сьогодні жертви нацистського режиму, ми молилися також за жертв теперішнього рашистського режиму. Ми віримо і молимося за те, щоб настав день визволення від російських окупантів», – сказав архиєрей, пригадуючи також те, що сьогоднішні криваві події в Україні мають місце, бо зло було не покараним і не назване по імені, а відтак, воно повернулося.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

Глава УГКЦ у 167-й тиждень війни: ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА США З ПРЕЗИДЕНТОМ ЗЕЛЕНСЬКИМ – ЗВОРУШЛИВА ЗУСТРІЧ ПРИ ГРОБІ АПОСТОЛА ПЕТРА

27.04.2025 р.

Ми бачили, як цього дня Рим, зокрема гріб апостола Петра, перетворився на столицю світу, куди з'їхалися очільники різних держав, прибули сотні тисяч людей. Про це сказав Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у 167-й тиждень великої трагічної війни, яку російський агресор веде проти мирної незалежної Української держави.

Як зазначив Предстоятель, цей тиждень, мабуть, увійде в історію як тиждень великих подій, як тиждень, у якому переплелася радість зі смутком.

Цей тиждень був позначений історичною подією: «Двадцять першого квітня відійшов у вічність наш дорогий Папа Франциск. Тож ми провели цей тиждень у молитві за його вічний спочинок, згадуючи його як Папу милосердя і надії».

«Святіший Отець Франциск, – вважає Глава Церкви, – увійде в історію як Папа, який молився за Україну, який, як намісник Христа на землі, наступник апостола Петра, робив усе для того, щоб зупинити цю війну. Постійно говорив, що коли людство починає війни, то завжди програє, тому що світ після кожної війни стає гіршим, аніж був перед тим. Віддаємо Вселенського Архiereя Франциска в руки Божі».

Духовний лідер розповів, що мав за честь очолити делегацію нашої Церкви на похороні Папи: «Мені було дуже приємно вітати перед базилікою Святого Петра делегацію з України на чолі з Президентом Володимиром Зеленським. Ми були разом із Вселенською Церквою, яка прощалася зі своїм батьком».

«Похорон Папи Франциска, – вважає Блаженніший Святослав, – засвідчив важливість не тільки служіння наступника апостола Петра, а й свідчення Вселенської Церкви в сучасних обставинах життя людства».

Як зазначив Глава Церкви, цікаво було побачити, як саме в соборі Святого Петра відбулася зустріч Президента США Дональда Трампа з Президентом України Володимиром Зеленським. Зворушлива зустріч при гробі апостола Петра. «Ми молимося, щоб Дух Святий, Дух воскреслого Христа надихнув уми й серця сучасних людей, лідерів держав, духом миру», – додав він.

У ЛЬВОВІ ОСВЯТИЛИ ШІСТЬ АВТОМОБІЛІВ ДЛЯ ФРОНТУ, НАДАНИХ УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ З ГАННОВЕРА

28.04.2025 р.

На площі перед собором Святого Юра у Львові владика Володимир Груца, єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ, освятив шість автомобілів (чотири з яких – карети швидкої допомоги), які передала у прифронтову зону українська греко-католицька громада з німецького міста Ганновер.

Марія Максимців, одна з організаторок збору коштів і супроводу придбаних автомобілів на схід України, розповідає: «До третьої річниці московського вторгнення в Україну ми організували концерт у Ганновері. Планували зібрати кошти бодай на один автомобіль. Однак учасники та жертводавці були настільки щедрі, що нам вдалося зібрати 57 тисяч євро. За ці кошти ми придбали чотири автомобілі. Також за цей час (від лютого до квітня) ми закупили багато медичних речей та засобів першої допомоги».

Також благодійниця додає, що жодна автівка не є порожньою. «В одній – дитячі іграшки, які ми вже частково передали до сиротинців у Львові, а решту веземо на схід. Інші автомобілі заповнені медичним обладнанням та медикаментами», – мовила Марія Максимців.

У свою чергу, єпископ Володимир подякував українській громаді в Ганновері: «Ми дуже вдячні нашим приятелям із Ганновера за автомобілі швидкої допомоги, які рятуватимуть життя людей на сході, на лінії фронту. Сьогодні в Україні маємо велику потребу у зціленні ран війни, і ці автомобілі є важливим інструментом для цього».

Присутність цих автомобілів на площі перед Собором Святого Юра, за словами владики, є також добрим знаком солідарності й свідченням для наших людей, що є ті, хто готовий допомогти й підтримати нас.

[Пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ;
[Пресслужба](#) Львівської архієпархії УГКЦ

Продовження «Хроніки періоду великої війни» буде...

МІЖНАРОДНА БОГОСЛОВСЬКА КОМІСІЯ: ВИДАНО ДОКУМЕНТ НА 1700-РІЧЧЯ СОБОРУ В НІКЕЇ

03.04.2025 р.

Метою документу є нагадати про зміст і значення Собору, який, безсумнівно, має першорядне значення в історії Церкви, як і прийнятий під час нього Символ віри, та пропонує розглянути його в перспективі нового етапу євангелізації, який покликана переживати Церква.

«Ісус Христос, Божий Син, Спаситель. 1700-річчя Вселенського Собору в Нікеї (325–2025)» – документ Міжнародної Богословської Комісії під такою назвою у четвер, 3 квітня 2025 р., з’явився на сайті Дикастерії віровчення. Як зазначається у комюніке з нагоди публікації, метою є не тільки наголосити на значенні цього собору, але також висвітлити надзвичайні ресурси Символу віри, який відтоді сповідує Церква.

Ікона на честь Першого вселенського собору з текстом Символу віри | Джерело: Вікіпедія

РІЧНИЦЯ В ОСОБЛИВОМУ КОНТЕКСТІ

У повідомленні для преси читаємо, що 20 травня християнський світ спогадуватиме річницю початку Собору в Нікеї, першого вселенського собору. За його підсумками з’явився Символ віри, який після доповнення під час Собору в Константинополі в 381 році, став засвідченням ідентичності віри в Ісуса Христа, сповідуваної в Церкві. Ця річниця припадає в ювілейному році, зосередженому на «Христі, нашій надії»,

а також в рік, коли християни Сходу й Заходу відзначають Великдень в один день. Зрештою, як підкреслював Папа Франциск, в історичний момент, як той, що ми переживаємо, позначений трагедією війни та незліченними тривогами і непевністю, найважливішим для християн, найпрекраснішим, найпривабливішим і водночас найнеобхіднішим є саме віра в Ісуса Христа, проголошена в Нікеї: це є фундаментальним завданням Церкви. Про це читаємо в прес-релізі, що покликається на промову Святішого Отця до учасників пленарної асамблеї Дикастерії віровчення в 2024 році

МЕТА ДОКУМЕНТУ

У цьому контексті Міжнародна богословська комісія (МБК) оприлюднює важливий і змістовний документ під назвою: **«Ісус Христос, Божий Син, Спаситель. 1700-річчя Вселенського Собору в Нікеї»**. Метою документу є не лише нагадати про зміст і значення Собору, який, безсумнівно, має першорядне значення в історії Церкви, але й підкреслити надзвичайні ресурси, які Символ віри, що сповідується відтоді, зберігає і відновлює в перспективі нового етапу євангелізації, який покликана переживати Церква, водночас підкреслюючи помітну актуальність цих ресурсів для відповідального і спільного визрівання змін епохи, які впливають на культуру і суспільство в усьому світі. Справді, віра, сповідувана в Нікеї, відкриває нам очі на проривну і постійну новизну, яка сталася з приходом поміж нас Божого Сина. І вона спонукає нас розширити наші серця і розум, щоб прийняти і реалізувати дар цього вирішального погляду на сенс і долю історії: у світлі того Бога, Який через Єдинородного Сина, Якому передав повноту власного життя, робить нас його учасниками через Його втілення, щедро виливаючи на всіх без винятку подих визволення від егоїзму, подих стосунків у взаємній відкритості та сопричастя Святого Духа, незважаючи на жодні бар'єри.

ОСЕРДЯ ВІРИ ЦЕРКВИ

Як підкреслюється у комюніке, істина про Бога, Який, будучи любов'ю, є Трійцею і в Сині з любові стає одним з нас, тобто віра, яку свідчить і передає Нікейський Собор, є автентичним принципом братерства між людьми і народами, а також перетворення історії у світлі молитви, яку Ісус підніс до Отця перед тим, як віддати за нас найвищий дар свого життя: *«Отче, нехай будуть усі одно, як ми з Тобою одно»* (пор. Ів 17,22). Таким чином, Нікейський Символ віри є основою віри Церкви, джерелом живої води, з якого можна черпати і сьогодні, щоб увійти в погляд Ісуса, а в Ньому – в погляд, який Бог, Авва, має на всіх Своїх дітей і на все створіння, починаючи з найменших, найбідніших і найбільш відкинутих, з якими Єдинородний Син Отця, Який став *«первістком між багатьма братами»* (пор. Рим 8,29), ототожнив Себе настільки, що вважає зробленим для Себе те, що було зроблено для кожного з них (пор. Мт 25,40).

БАГАТОГРАННИЙ СИНТЕЗ

Таким чином, як стверджується в повідомленні для преси, цей документ МБК не ставить перед собою завдання бути простим текстом академічного богослов'я, але пропонується як цінний і нагальний синтез, що може стати корисним у поглибленні віри та її свідченні в житті християнської спільноти, не лише збагачуючи новим усвідомленням участь у літургійному житті та формуванням до розуміння та досвіду віри Божого люду, але також пробуджуючи та зорієнтовуючи культурні та соціальні зусилля християн на цьому поворотному моменті історії. Тим більше, що в Нікеї єдність і місія Церкви вперше були символічно виражені на вселенському рівні (звідси його визначення як Вселенського Собору) в синодальній формі того спільного прямування вперед, яке їй притаманне. Таким чином, він є авторитетним орієнтиром і джерелом натхнення для синодального процесу, в який сьогодні залучена Католицька Церква, у своєму прагненні пережити навернення і реформи, позначені принципом стосунків і взаємності заради місії, як це рішуче стверджує «Заключний документ» останньої Асамблеї Синоду Єпископів, проголошений Папою Франциском.

НА ТЕРИТОРІЇ НІМЕЧЧИНИ УТВОРЕНО НОВІ ДЕКАНАТИ

09.05.2025 р.

Преосвященний владика Богдан, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії, беручи до уваги розвиток українських душпастирств і заслухавши думку Колегії Радників Екзархату, для кращого координування душпастирського служіння, у відповідності до норми кан. 276 § 2, Кодексу канонів Східних Церков, видав декрет про утворення нових деканатів на території Німеччини.

ПРОТОПРЕСВІТЕРІАТИ АПОСТОЛЬСЬКОГО ЕКЗАРХАТУ В НІМЕЧЧИНІ

ПІВНІЧНИЙ: ГАМБУРГ, ГІЛЬДЕСГАЙМ, ОСНАБРЮК, МЮНСТЕР, ПАДЕРБОРН;

10 отців: о. П. Цвюк (декан), о. Р. Максимів, о. М. Мольчко, о. А. Радик, о. І. Тріль, о. Ю. Чорній, о. П. Терлецький, о. Н. Ясіновський, о. М. Гуцуляк, о. С. Воротняк

СХІДНИЙ: БЕРЛІН, МАГДЕБУРГ, ГЬОРЛІЦ, ДРЕЗДЕН-МАЙСЕН, ЕРФУРТ;

7 отців: о. С. Олійнічук (декан), о. С. Данків, о. Б. Лука, о. А. Кадлубіцький, о. Р. Гуменок, о. Я. Садовий, о. Б. Ільницький

ЗАХІДНИЙ: КЬОЛЬН, ЕССЕН, АХЕН, ФУЛДА, ЛІМБУРГ, МАЙНЦ, ТРІР;

8 отців: о. М. Павлик (декан), о. Р. Лірка, о. І. Сапун, о. Г. Аронович, о. М. Орос, о. Р. Городецький, о. І. Гнатів, о. О. Шенетяк

ПІВДЕННО-СХІДНИЙ: МЮНХЕН-ФРАЙЗІНГ, АУГСБУРГ, РЕГЕНСБУРГ, ПАССАУ, АЙХШТЕТТ;

12 отців: о. В. Війтович (декан), о. Б. Підлісецький, о. А. Пізьо, о. Л. Федорак, о. М. Лопух, о. З. Береза, о. А. Витівський, о. Б. Сабало, о. А. Дмитрик, о. А. Атаманюк, о. А. Химчук, д-н. І. Костецький.

ПІВДЕННО-ЗАХІДНИЙ: ШПАЄР, БАМБЕРГ, ВЮРЦБУРГ, ФРАЙБУРГ, РОТТЕНБУРГ-ШТУТТГАРТ

7 отців: о. І. Сохан (декан), о. І. Черніховський, о. П. Свідрун, о. Р. Врущак, о. А. Чмир, о. Р. Коцур, о. І. Мачужак,

Відтепер усі українські душпастирства у Німеччині територіально будуть об'єднані у п'яти деканатах, в яких на даний час душпастирюють сорок чотири священники.

Також архиєрей іменував митрофорного протоієрея **Романа Врущака** Синкелом у справах духовенства та священничих родин.

Дані декрети було проголошено канцлером о. Андрієм Химчуком на зібранні душпастирів, яке відбулось у Фатімі (Португалія), де священники Апостольського Екзархату брали участь у [реколекціях](#) спільно з душпастирями Єпархії Святого Володимира у Парижі.

Джерело: ukrainische-kirche.eu